

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2013/206

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	L5-2242
Naslov projekta	Etnična ekonomija: izziv ali ovira za gospodarstvo v Sloveniji in EU.
Vodja projekta	20685 Jure Gombač
Tip projekta	L Aplikativni projekt
Obseg raziskovalnih ur	5313
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	05.2009 - 04.2012
Nosilna raziskovalna organizacija	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	1510 Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Università del Litorale Centro di ricerche scientifiche
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 DRUŽBOSLOVJE 5.11 Narodno vprašanje 5.11.01 Narodno vprašanje - družboslovni vidik
Družbeno-ekonomski cilj	11. Družbenopolitični sistemi, strukture in procesi

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	5.04
- Veda	5 Družbene vede
- Področje	5.04 Sociologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Povzetek raziskovalnega projekta²

SLO

Etnično podjetništvo je aktualen družbeni fenomen v Evropski uniji in glede na trende, ki jih zaznavamo, se čedalje bolj uveljavlja tudi pri nas v Sloveniji. Gre za ustanavljanje podjetij delovnih migrantov, ki iščejo niše v obstoječi gospodarski situaciji in so

velikokrat povezana z njihovimi socialnimi mrežami ter z njihovimi kulturnimi vzorci, ki so jo prinesli s seboj in se zdaj mešajo s kulturo družbe, kamor so se preselili. Pri prehodu iz družbe v družbo in pri srečevanju z drugačnimi kulturami morajo delovni migranti pokazati veliko mero kreativnosti in inovativnosti, da ostanejo, preživijo, se uveljavijo in tam tudi zaživijo. Poleg tega je pomembno vprašanje, kako tovrstno gospodarstvo vpliva na že obstoječe gospodarske panoge v republiki Sloveniji. Gre za izziv ali oviro? (konkurenca, sinergija, konkurenčnost, izboljšanje kvalitete, širitev ponudbe, inovativnost...) Temeljno raziskovalno vprašanje je torej, kako migranti z etničnim podjetništvom prispevajo k nastanku in razvoju inovativnih struktur v slovenskem okolju in kako doprinašajo k slovenskemu gospodarstvu. Z raziskavo smo ovrednotili pomen ustanavljanja etničnih podjetij v okviru slovenskega gospodarstva, njihov potencialni doprinos k uspešnosti in kreativnosti podjetij, hkrati pa preučili možnosti uspešnejše integracije delovnih migrantov v slovenski prostor in vzpostavitev medkulturnega dialoga.

ANG

Ethnic economy is currently a most relevant social phenomenon in the European Union, and according to noted trends, it is becoming increasingly popular in Slovenia also. Ethnic economy refers to businesses that are set up and usually managed by labour migrants who take advantage of the niches in the existent economy. Usually, these businesses are based on or linked with labour migrants' social networks and their cultural patterns that mix with those of the host country. Moving from one culture and settling in another requires a great deal of creativity and innovativeness in order to survive, become successful and live comfortably. However, an important question that arises is how ethnic economy influences the existent Slovenian economy. Is it a challenge or a barrier? (competition, synergy, improving quality, expanding supply, innovativeness...). The basic research question is therefore how migrants who set up ethnic economies contribute to development of innovative structures in Slovenian environment and how do they contribute to the overall Slovenian economy. The objective of the research was to establish the consequences of setting up ethnic economies for the overall Slovenian economy, their potential contribution to successfulness and innovativeness of companies, and to research the benefits of a more successful integration of labour migrants in Slovenia, thus encouraging the intercultural dialogue.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu³

Temeljno raziskovalno vprašanje, ki smo si ga zastavili v okviru projekta je bilo, kako migranti z etničnim podjetništvom prispevajo k nastanku in razvoju inovativnih struktur v slovenskem in Evropskem okolju in kako doprinašajo k slovenskemu in evropskemu gospodarstvu. Zastavili smo si sledeče cilje: določitev prostorske razpršenosti etničnih podjetij v Sloveniji, prepoznavanje vzorcev njihove ekonomske aktivnosti, preučevanje strukture etničnih podjetij, oceniti njihov kulturni vpliv na slovensko družbo in finančni doprinos k slovenskemu gospodarstvu, priprava smernic za relevantne družbene strukture v smeri izboljšanja izkoristka kulturnega, socialnega in ekonomskega potenciala ustanoviteljev etničnih podjetij.

PRVO LETO: V prvem letu smo glede na zastavljene cilje najprej pristopili k zbiranju relevantne literature s področja etnične ekonomije, etničnega podjetništva. Osredotočili smo se na znanstvene monografije in znanstvene članke z področja Evropske unije, kjer so raziskovalci, drugače kot v ZDA, uspeli koncept dobro umestiti v razmere, ki vladajo v njihovih državah. Evropske, predvsem skandinavske, britanske in nemške raziskave, so namreč osredotočene na analizo ustanavljanja etničnih podjetij in njihovega vpliva na obstoječe gospodarstvo, socialni sistem (socialno blaginjo). Preverili pa smo tudi projekte EU s tega področja. Navezali smo stike z organizacijami, ki delujejo v okviru projektov, kot so Podjetništvo za manjšine (EQUAL, Danska, Španija, Velika Britanija, Madžarska) ter se preko njihovih publikacij seznanili z delom, ki so ga opravili. Navezali smo tudi

stike z Univerzo v Joensuu (Finska), Univerzo v Stavangerju (Norveška) in Univerzo Carl von Ossietzky (Nemčija). Začeli smo slediti tudi EUROFOUND projektu CLIP, znotraj katerega so Evropska mesta ukvarjala tudi s tem vprašanjem. S pomočjo literature in kontaktov smo se lotili temeljitega spoznavanja te kompleksne problematike ter se lotili izdelave kategorialnega aparata. Glede na pridobljena nova znanja smo že sestavili dva izvirna znanstvena članka in jih objavili v znanstvenih revijah. Preučili smo zakonodajo s področja zaposlovanja tujcev in rezidentov v Sloveniji ter se seznanili z njenimi vplivi na zaposlovanje in samozaposlovanje potencialnih etničnih podjetnikov. Kontaktirali smo Zavod za zaposlovanje, Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtno podjetniško zbornico Slovenije, AJPES, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Statistični urad Republike Slovenije ter posamezne občine, predvsem MOL, Novo Mesto, Velenje in Koper ter s postopki za pridobivanje podatkov, ki naj bi pripeljali do baze podatkov o etničnih podjetnikih in njihovih podjetjih, s pomočjo katere bomo lahko določili prostorsko razpršenost etničnih podjetij v Sloveniji s pomočjo sistema GIS ter izvedli tudi prepoznavanje vzorcev njihove ekonomske aktivnosti. Navezali smo tudi stike z nekaterimi etničnimi podjetniki, njihovimi družinskimi člani in zaposlenimi ter že izvedli nekaj poskusnih intervjujev.

DRUGO LETO: V drugem letu smo nadaljevali z aktivnostmi, ki smo jih prevedeli v programu dela. Imeli smo nekaj težav pri pridobivanju podatkov iz registrov Zavoda za zaposlovanje, AJPES in SURS, kar je nekoliko vplivalo na določitev prostorske razpršenosti etničnih podjetij v Sloveniji s pomočjo sistema GIS, vendar pa ni ti zapleti zaenkrat še niso vplivali na samo dinamiko dela na projektu. Če je bilo prvo leto bolj usmerjeno v kvantiteto in pridobivanje podatkov ter literature, je bilo drugo leto namenjeno predvsem kvalitativnemu raziskovanju. Pristopili smo k anketiranju, na osnovi pridobljenih rezultatov pa smo začeli z polstrukturiranimi intervjuji z izbranimi etničnimi podjetniki, njihovimi zaposlenimi in družinskimi člani. Rezultati so bili izredno zanimivi, odpirala so se nova vprašanja, ki smo jih primerjali z izkušnjami v drugih ekonomijah in smo sklenili še nekoliko podaljšati to fazo in razširiti vzorec. Sproti smo oblikovali tudi bazo podatkov oz. intervjujev.

Glede na to, da smo bili soočeni tudi z nekaterimi novimi izzivi, ki jih ob prijavi projekta nismo uspeli predvideti, smo še naprej iskali literaturo in sodelovali z organizacijami, ki se ukvarjajo s podobno problematiko.

Začeli smo tudi z analizo na ta način pridobljenih podatkov in z ocenjevanjem njihovega kulturnega vpliva na slovensko družbo in finančni doprinos k slovenskemu gospodarstvu.

TRETJE LETO: V tretje leto raziskave smo vstopili z bogato bero izkušenj, ki smo si jih v prejšnjih letih nabrali na primeru Slovenije. V tem času smo bili priča številnim spremembam na področju, ki ga raziskujemo: zabeležili smo pravi izbruh študij in literature na številnih področjih, ki jih ta tema povezuje, vse to pa je potrdilo tudi aktualno dogajanje v slovenski družbi in tudi v Evropi. Dobili smo nov Zakon o tujcih v Republiki Sloveniji, svoje je prispevala tudi kriza, predvsem v gradbeništvu... Imeli smo tudi nekaj dodatnega dela z analizo podatkov kvantitativnega dela projekta. Gre za ankete in polstrukturirane intervjuje z izbranimi etničnimi podjetniki, njihovimi zaposlenimi in družinskimi člani. Kot smo že omenili, smo v tem segmentu pozornost posvetili tistim tujcem, ki so se v Sloveniji po veljavni zakonodaji odločili samozaposliti preko ustanovitve lastnega podjetja. Takih primerov je bilo v Sloveniji v letu 2009 evidentiranih 542, v letu 2010 360, v letu 2011 pa je število še nekoliko upadlo. Podatki, ki smo jih pridobili na ta način so nam služili kot eden od temeljev za delo v zadnjem letu projekta. Če naštejemo le nekaj glavnih skupnih imenovalcev se samozaposlenim tujcem zdi slovenska zakonodaja nasplošno zapletena in na trenutke izključujoča, zato je tudi poslovno tveganje večje. Poslovno okolje se nekaterim zdi stimulatивно, a poudarjajo tveganje. Potrebno je pridobiti najrazličnejša dovoljenja na številnih uradih, pogrešajo več podpore in razumevanja s strani občin, državnih uradov in države, pa tudi bank. Ker so

nekateri že delali v drugih evropskih državah pri nas pogrešajo nabor dobrih praks, ki jih drugod v EU, predvsem v Zahodni Evropi uspešno uporabljajo. Motila jih je tudi zakonodaja v zvezi z združevanjem družin v Sloveniji, ki družinskim članom več let preprečuje delo. Slovenski jezik se jim zdi težak, kultura zapletena, zato imajo težave pri vključevanju v družbo, ki jih izloča že pri prvih stikih. Tudi izobraževanje otrok je problem, saj v šolah po njihovem mnenju ni zagovljeno zadostno število ura za učenje slovenskega jezika. Včasih pride tudi do nestrpnosti s strani drugih otrok. V tem letu smo nadaljevali z analizo pridobljenih podatkov in pristopili k sintezi s pomočjo primerjave z podobnimi raziskavami, ki trenutno potekajo v EU. Tako smo uporabili znanje, ki smo ga pridobili preko spremljanja raziskav in institucij, ki sestavljajo mrežo okoli programa CLIP. Gre za že omenjeno mrežo 30 evropskih mest, ki jih podpira Eurofound in spodbujajo Etnično podjetništvo v evropskih mestih. Z njihove strani pa smo pridobili številne dobre prakse s področja Etničnega podjetništva v različnih evropskih mest, ki jih preučujemo. Nekatere bomo skušali uporabiti tudi pri nas. Stike smo navezali tudi z danskim Knowledge Centre for Ethnic Entrepreneurship, ki je bil zadolžen za EQUAL projekt "Building Entrepreneurship" s partnerji na Danskem, v Španiji in na Madžarskem. Tudi z njimi smo precej sodelovali v smislu izmenjave informacij, izkušenj, pa tudi znanstvenih referenc. Gre predvsem za svetovalno institucijo, veliko dela opravijo v praksi. Sodelovali smo tudi z Institute of Social and Cultural Anthropology Univerze v Oxfordu, saj so se ukvarjali s sorodno temo v Nemčiji ter z Institutom za migracije i narodnosti iz Zagreba, kjer smo iskali podobnosti. V maju je preko bilateralnega projekta z ZDA sledil raziskovalni obisk v Clevelandu, kjer smo poleg z College of Liberal Arts and Social Sciences Državne univerze v Clevelandu navezali stike z tamkajšnjim slovenskim rodoslovnim društvom. To je izredno aktivno pri evidentiranju etničnega podjetništva Slovencev v tem mestu. Njihova zbirka fotografij, opisov različnih praks in zgodb o uspehu slovenskih podjetnikov v tem mestu je ponudila nov zorni kot, ki smo ga pri projektu nujno potrebovali. Z vsemi temi institucijami smo se tudi dogovorili tudi o objavah v njihovih revijah in nekatere so že realizirane (članek Marine Lukšič Hacin in Mojce Vah Jevšnik "Theorising immigrant/ethnic entrepreneurship in the context of welfare states" v Migracijskih i etničkih temah št. 27/2, 2011). V okviru projekta je v letu 2011 izšel znanstveni tudi članek The Bosnian Diaspora in Slovenia, ki ga je v knjigi The Bosnian Diaspora objavila založba Ashgate. Znanstveni članek "Ekonomske migracije in delavci v ogledalu javnega mnenja" Ane Kralj je izšel v reviji Annales, indeksirani vAHCI, prav tako pa tudi članek o različnih uporabah bureka avtorja Jerneja Mlekuža. Izšla je tudi knjiga "Klepetavi predmeti", ki jo je uredil Jernej Mlekuž, in ki govori o materialni kulturi, povezani z Etnično ekonomijo v Sloveniji. Sodelavci na projektu so nastopili tudi na več znanstvenih posvetih, kot recimo septembrsko vabljen predavanje na Lakeland University College, v Sheboygan (Wisconsin) ZDA. V prvi številki revije, indeksirane v SSCI (Dve Domovini/Two Homelands) v letu 2012 sta izšla še dva naša članka s področja Etnične ekonomije. Theorizing the potential of political economy and social economy approaches in studying the structure of ethnic economies avtorjev Jureta Gombača in Mitje Durnika in "Teoretizacija multikulturalizma in etnične ekonomije v luči ohranjanja kulturne dediščine med migranti" Marine Lukšič Hacin in Kristine Toplak. V drugi polovici leta smo pristopili tudi k pripravi smernic za relevantne družbene strukture v smeri izboljšanja izkoristka kulturnega, socialnega in ekonomskega potenciala ustanoviteljev etničnih podjetij. Po temeljitem razmisleku smo jih razdelili na več delov. Tako smo dobre prakse, ki smo jih zbrali s pomočjo našega mednarodnega sodelovanja in nabor potreb, ki smo jih s pomočjo omenjenih anket in intervjujev zbrali s strani tujcev, ki so se v Sloveniji po veljavni zakonodaji odločili samozaposeliti preko ustanovitve lastnega podjetja, v obliki priporočil poslali Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter Zavodu RS za zaposlovanje, Notranjemu in Zunanjemu ministrstvu, Ministrstvu za gospodarstvo, Uradu Republike Slovenije za manjšine in narodnosti ter Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Mestni občini Ljubljana in Občini Novo Mesto. Ob zaključku projekta pripravili tudi mednarodni posvet "Etnična ekonomija in Slovenci zunaj RS" kamor smo povabili predstavnike teh ustanov. Zbrali smo večino prispevkov ter začeli s pripravo monografije.

ČETRTO LETO: Podaljšanje projekta nam je omogočilo, da smo rezultate mednarodne konference zbrali ter začeli z intenzivnim delom na člankih za monografijo. Poleg tega smo še naprej sodelovali z Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Sektorjem za gospodarsko diplomacijo Ministrstva za zunanje zadeve. Rezultat tega sodelovanja je recimo posvet »Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva« na Ptuj v začetku

oktobra 2012. Sredi marca 2013 smo ob ponovnem zaključku projekta v Prešernovi dvorani SAZU še enkrat predstavili rezultate zainteresirani javnosti in povabljenim z že omenjenih institucij. Najavili smo tudi izid obljubljenе monografije "Etnično podjetništvo v Sloveniji in EU"

5. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

Poročilo o stopnji realizacije:

Pri realizaciji projekta smo imeli kar nekaj težav, saj je šlo v našem primeru za prvo takšno raziskavo, ki je skušala zajeti celotno nacionalno okolje in se ne omejit le na posamezne študije primera. Po zgledu nekaterih mediteranskih ter večine postsocialističnih držav, ki so sodelovale v CLIP-u, so se težave pojavile predvsem pri pridobivanju podatkov, saj so AJ PES, Zavod za zaposlovanje in Statistični Urad Republike Slovenije vztrajno zavračali naše prošnje za križanje njihovih podatkov. Več posluha smo našli pri nekaterih občinah (MOL, Novo Mesto, Velenje, Koper) kjer smo pridobili nekatere sezname ter z njihovo pomočjo "šli na teren" po metodi snežne kepe. Na naslove, ki smo jih uspeli zbrati, smo poslali 527 anket. Dobili 69 odgovorov in na osnovi teh podatkov opravili še 25 intervjujev predvsem v ubanih okoljih, kjer je koncentracija večja (Ljubljana, Koper, Novo Mesto, Velenje). Uspeli smo zajeti veje kot so prehrana, gradbeništvo, trgovina, storitve (čiščenje). Seveda to ni bilo dovolj za nek reprezentativni vzorec v Sloveniji toda glede na že omenjene težave z pridobivanjem podatkov je to zaenkrat najbližje realnemu stanju. Ob zaključku projekta na Statističnem uradu še vedno niso imeli seznama o podjetjih, ki so jih ustanovili priseljenci, prav tako tega podatka nimajo na Ajpesu, Obrtni zbornici, Zavodu za zaposlovanje. Tudi Ministrstvo za gospodarstvo, ki bi lahko izrazilo interes pri teh institucijah, tega ni storilo.

Realizirali pa smo: nabor literature in sistematizacija, povezovanje z evropskim prostorom in nabor dobrih praks, napisali smo serijo temeljnih člankov s tega področja v domačih in tujih znanstvenih revijah. Na državne institucije smo poslali nabor dobrih praks in smerice ra razvoj tega področja, organizirali smo predstavitev tuji in domači zainteresirani javnosti na predstavitvah Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministrstva za zunanje zadeve, DRPD-ja v Novem Mestu in MOL-a. Nabrali smo si precej kontaktov predvsem v tujini preko že omenjenih sodelujočih na projektih EQUAL in CLIP. V ZDA smo sodelovali z Cleveland State University in Rodoslovnim društvom Cleveland, ki zbira prakse Slovencev, ki so kot podjetniki delovali v Clevelandu, in jih predstavlja na spletni strani Cleveland Historical. Potem smo sodelovali in še sodelujemo z dunajskimi raziskovalci in mestno upravo. Dunaj ima namreč tradicionalno izredno bogato razvito podporo Etničnim ekonomijam z geslom »Dunajska ekonomija govori vse jezike.«

Za konec pa smo realizirali tudi znanstveno monografijo, "Etnično podjetništvo v Sloveniji in EU", ki je v tisku.

Naše delo bi kljub vsemu ocenil kot dobro, saj je ob odpiranju novih tem v družbi pričakovati nekaj nepredvidenih težav, s katerimi se nato seznanimo tekom projekta. Naša produkcija je namreč precejšnja.

6. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁵

Nismo spreminjali programa in nismo povečevali/pomajševali sestave projektne skupine.

7. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

	Znanstveni dosežek		
1.	COBISS ID	34594093	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Razprava o potencialu politične in socialne ekonomije v raziskovanju strukture etnične ekonomije	
		ANG Theorizing the potential of political economy and social economy approaches in studying the structure of ethnic economies	
	Opis	SLO Glavni cilj omenjega dela je prikazati skupne značilnosti in razlike v strukturi etnične ekonomije v Kanadi in Sloveniji. Razlike so očitne predvsem v opredeljevanju moči etnične ekonomije priseljencev in etničnih skupin v celotni strukturi nacionalnih ekonomskih sistemov. Upoštevajoč teoretične in praktične razlike med severno-ameriškimi in evropskimi definicijami etnične ekonomije sva poskusila dodatne dimezije koncepta etnične ekonomije poiskati s soočenjem z drugimi pristopi.	
		ANG The main goal of the paper is to identify commonalities and differences in the structure of ethnic economies in Canada and Slovenia. Differences are evident, in the first instance, in treating the power of immigrant and ethnic economies in contributing to the overall structure of national economies. Having in mind theoretical and practical differences between North American and European approaches to the ethnic economy, we will confront them with some important findings.	
	Objavljeno v	Inštitut za slovensko izseljenstvo = Institute for Slovene Emigration Research; Dve domovini; 2012; [Št.] 35; str. 119-133; Impact Factor: 0.200; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.945; Avtorji / Authors: Durnik Mitja, Gombač Jure	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
2.	COBISS ID	33062445	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Bosanska diaspora v Sloveniji	
		ANG The Bosnian diaspora in Slovenia	
	Opis	SLO Članek je izšel v knjigi The Bosnian Diaspora, ki jo je v okviru svoje zbirke Research in Migration And Ethnic Relations Series izdala znanstvena založba Ashgate. Govori o različnih dejavnostih bosanske diaspore v Sloveniji in transnacionalnih vezeh, ki jih plečejo tako z domovino kot z ostalimi skupnostmi po svetu. Podarek je tudi na Etnični ekonomiji, s pomočjo katerih se te vezi prepletajo in krepijo.	
		ANG This article was published in the book The Bosnian Diaspora, a part of Migration and Ethnic Relations Series published by Ashgate. It explores various activities of the Bosnian diaspora in Slovenia and the transnational ties that are spread both with the homeland and other Bosnian communities around the world. Ethnic economy is one of the factors which helps maintaining this type of ties.	
	Objavljeno v	Ashgate; The Bosnian diaspora; 2011; Str. 207-221; Avtorji / Authors: Kalčič Špela, Gombač Jure	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
3.	COBISS ID	2138067	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Burekalizem	
		ANG Burekalism	
	Opis	SLO Burekalizem je način mišljenja, ki sloni na ontološki in epistemološki distinkciji med z burekom opredeljenim in z neburekom opredeljenim prebivalstvom ter prostorom, torej poenostavljeno in grobo rečeno med priseljenci in Slovenci. In nadalje, burekalizem je slog z neburekom opredeljenega prebivalstva pri gospodovanju nad z burekom opredeljenim	

			prebivalstvom, restrukturiranju in izvajanju oblasti nad njim. Burek kot eden od glavnih predmetov Etnične ekonomije je tu pod drobnogledom.
		ANG	Burekalism is a style of thought based on an ontological and epistemological distinction made between a population and place defined by the burek and a population and place not defined by the burek, or in other words between "immigrants" and "Slovenians". And further, burekalism is a style of domination of a population defined by the burek by a population not defined by the burek. Burek as one of the main objects in Ethnic economy in Slovenia is scrutinised and analysed.
	Objavljeno v		Zgodovinsko društvo za južno Primorsko; Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije; Società storica del Litorale; Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia; Science and Research Centre of the Republic of Slovenia; Annales; 2011; Letn. 21, št. 2; str. 317-326; A": 1; A': 1; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
4.	COBISS ID	2131923	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Ekonomske migracije in delavci migranti v ogledalu javnega mnenja
		ANG	Economic migrations and migrant workers in the Mirror of Public Opinion.
	Opis	SLO	Članek obravnava ekonomske migracije in položaj delavcev migrantov v Sloveniji. Raziskuje odnos javnosti do ekonomskih migracij in delavcev migrantov. Med večinskim prebivalstvom se pogosto kaže prisotnost občutka nelagodja in ogroženosti ter podpora restriktivnim migracijskim politikam.
		ANG	The article deals with economic migration and migrant workers in Slovenia. Public perceptions of economic migration and migrant workers are explored. As the articles states the majority of population often feels endangered and deprived by the immigrants and supports restrictive migration policies.
	Objavljeno v		Zgodovinsko društvo za južno Primorsko; Znanstveno raziskovalno središče Republike Slovenije; Società storica del Litorale; Centro di ricerche scientifiche della Repubblica di Slovenia; Science and Research Centre of the Republic of Slovenia; Annales; 2011; Letn. 21, št. 2; str. 285-296; A": 1; A': 1; Avtorji / Authors: Kralj Ana
5.	COBISS ID	33347117	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Teoretizacija priseljskega/etničnega podjetništva v kontekstu države blaginje
		ANG	Theorising immigrant/ethnic entrepreneurship in the context of welfare states
	Opis	SLO	Avtorici razpravljata o dinamiki priseljskega/etničnega podjetništva znotraj različnih sistemov držav blaginje, skozi prizmo teoretičnih okvirjev, oblikovanih v Združenih državah Amerike (ZDA) in v Evropi. V nasprotju z ZDA gre v Evropi za politično agendo v smislu integracije priseljencev v večinsko družbo preko trga delovne sile in zagotovitev javne podpore za finančno redistribucijo znotraj sistemov države blaginje. Razlike med kontinentoma gre iskati v različnih pogojih v katerih se ustanovljajo podjetja: (neo)liberalizem v ZDA in (neo)korporativizem v Evropi. Posledično tudi razvoj teoretske misli na obeh kontinentih sledi tej logiki.
			Authors discuss the dynamics of immigrant/ethnic entrepreneurship in different welfare state regimes through the prism of theoretical frameworks that were developed in the United States and Europe. It is argued that contrary to the United States, in Europe this is largely a politically encouraged economic activity with the underlying aim

	ANG	ofintegration of immigrants into the majority society and maintaining public support for financial redistribution within a welfare state regime. These differences stem from conditions created by different types of welfare states and have a strong influence on the development of ethnic entrepreneurship theories in the two continents. Due to exploring ethnic entrepreneurship in different conditions: (neo)liberalism in the United States and (neo)corporativism in Europe, theories follow different lines of analytical reasoning.
Objavljeno v		Institut za migracije i narodnosti; Migracijske i etničke teme; 2011; God. 27, br. 2; str. 249-261; Avtorji / Authors: Vah Jevšnik Mojca, Lukšič-Hacin Marina
Tipologija		1.02 Pregledni znanstveni članek

8. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁷

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	34665773	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Etnična ekonomija v nekaterih evropskih mestih danes
		ANG	Ethnic economy in european cities today
	Opis	SLO	Na zaključni mednarodni konferenci projekta smo zbrali strokovnjake, akterje in policy maker-je s področja etnične ekonomije v Sloveniji. Predstavili so svoje poglede, uspehe, težave, izzive. V okviru tega je bil predstavljen tudi referat, ki je povzel dobre prakse s tega področja v Evropi.
		ANG	We organized a conference with the intention of gathering experts, stakeholders and policy-makers in the field of ethnic economy in Slovenia. Various experts from Ministries, Institutes, Universities presented their views, successes, problems, challenges. In this context, the following paper was presented summarizing good practices in this field in European union.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	2012; Avtorji / Authors: Gombač Jure	
	Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa	
2.	COBISS ID	258491136	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Klepetavi predmeti
		ANG	Chatty objects
	Opis	SLO	Klepetavi predmeti so postavljeni kot osrednje metodološko orodje v razumevanju družbe, družbenih odnosov, kulture. So nepogrešljivi v razumevanju in konstruiranju nas in drugih. Burek, feredža, taglmust, tubabu dumuni... vse to prikazuje materialnost kot konstitutiven del družbenosti.
		ANG	Chatty objects are placed as a central methodological tool in understanding society, social relations, culture. They are indispensable in constructing and understanding ourselves and others. Burek, feredža, taglmust, tubabu dumuni ... show materiality as a constitutive part of society.
	Šifra	C.07 Drugo uredništvo	
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2011; 165 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	33118765	Vir: COBISS.SI

	Naslov	SLO	Burek, ne hvala!
		ANG	Burek, nein danke!
	Opis	SLO	Vabljen predavatelj na Lakeland University College, Wisconsin ZDA. Avtor je predstavil pomen bureka v Sloveniji in poudaril, da gre za eno od prvih "niš" etničnega podjetništva v Sloveniji s strani priseljencev iz držav bivše Jugoslavije. Poudaril je tudi kulturne pomeni, povezane s tem fenomenom.
		ANG	Lecture at the Lakeland University College, Wisconsin in USA. Avtor developed his concept of the meanings of burek and stated that this was one of the first forms of Ethnic entrepreneurship "niche" in Slovenia organised by immigrants from ex Yugoslavia. He also stressed the cultural meanings of this phenomenon.
	Šifra	B.04 Vabljen predavatelj	
	Objavljeno v	2011; Avtorji / Authors: Mlekuž Jernej	
	Tipologija	3.14 Predavanje na tuji univerzi	
4.	COBISS ID	1717372	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Migracije v vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj
		ANG	Migrations in education for sustainable development
	Opis	SLO	Avtorici predstavljata rezultate mednarodnega projekta Miracle v okviru programa Comenius. Kot enega od elementov trajnostnega razvoja na področju Migracij omenjata tudi Etnično podjetništvo kot enega od načinov ohranjanja tradicije in kulture priseljencev, kar lahko oni ali njihovi potomci izkoristijo tudi za iskanje niš v gospodarstvu večinskega naroda.
		ANG	Authors present results of an international project called Miracle, financed by EU Comenius program. As one element of sustainable development in the field of migration Ethnic entrepreneurship is mentioned as a way of maintaining traditions and culture of immigrants, which they or their descendants can use to find niches in the economy of the majority population.
	Šifra	D.01 Vodenje/koordiniranje (mednarodnih in domačih) projektov	
	Objavljeno v	Zavod Republike Slovenije za šolstvo; Trajnostni razvoj v šoli in vrtcu; 2011; Letn. 5, št. 1; str. 33-37; Avtorji / Authors: Toplak Kristina, Vah Jevšnik Mojca	
5.	COBISS ID	3025930	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Dve Domovini
		ANG	Two Homeland
	Opis	SLO	Gre za revijo, ki je v celoti posvečena migracijskim temam, je indeksirana v bazi SSCI bazi in Scopus ter objavlja prispevke tako domačih kot tujih avtorjev.
		ANG	Scientific review, indexed in SSCI and Scopus, deals with migration topics and publishes scientific articles written by Slovenian and foreign authors.
	Šifra	C.05 Uredništvo nacionalne revije	
	Objavljeno v	Dve domovini/TWO Homelands	
	Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo	

9. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁸

Člani raziskovalne skupine smo sodelovali pri desiminaciji rezultatov projekta tudi preko izvajanj različnih študijskih programov doma in v tujini. Tako je bila problematika Etnične

ekonomije v Sloveniji predstavljena in prediskutirana na predmetu "Kultura regij in obmejnih prostorov" študijskega programa Kulturna zgodovina Univerze v Novi Gorici. Predstavljena je bila tudi v okviru predmetov "Migration Theory, Borders and Citizenship" in "Migration Theory and Integration" študijskega programa European Master in Migration and Intercultural Relations. Gre za Erasmus Mundus študijski program, ki se izvaja na štirih evropskih in treh afriških univerzah.

V Clevelandu smo našli tudi povezave s številnimi člani skupnosti slovenskih izseljencev in njihovih potomcev v Clevelandu. Stopili smo v stik z upravnimi odbori različnih organizacij, kot recimo Slovenski narodni dom, Muzej polke, Slovenski kulturni vrt, Rodoslovne sekcije iz Clevelanda. Sodelovali smo tudi na kulturnih dogodkih kot recimo Festival kranske klobase 2011, ter razskovali prakse slovenskih etničnih podjetnikov (Radell s meats, Azman meats, Smrekar hardware...) Od njih smo pridobili vrsto arhivskega, slikovnega gradiva, pričevanj. Soorganizirali smo tudi fotografsko razstavo "Moji starši so iz Bosne", ki je predstavila podjetništvo, ustvarjalnost priseljencev iz Bosne in Hercegovine in njihovih potomcev skozi fotografije iz različnih obdobj njihovega življenja.

Mentorstva: Marina Lukšič Hacin: Daša Koprivec, Mojca Vah Jevšnik, Lorena Mihelač.

Jure Gombač: diploma: Hedeja Mikuž

Magisteriji v delu: EMMIR: Mohammad Morad, Emilie Blackburn, JMMIR: Klara Davidova.

10. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

10.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Migracije se trenutno nahajajo v samem središču politične debate v Evropi, prav tako pa so ena od strateških prioritet v zunanji politiki Evropske Unije. To dokazujejo tudi številne pobude, ki jih je Komisija EU v zadnjem času v znanosti sprožila, kot recimo posebna tema, namenjena migracijam v 7. Okvirnem programu, razpis NORFACE, DAPHNE III EUROFOUND. Tudi v Sloveniji se je zanimanje države, družbe in različnih strok za vprašanja, povezana z migracijami, povečalo. Število raziskovalcev, institucij in raziskav, ki se ukvarjajo z migracijami je naraslo, klub temu pa so nekatere pomembne teme ostale slabo ali pa neobdelane. Ena od teh tem je prav gotovo fenomen etnične ekonomije, ki pomembno vpliva tako na gospodarstvo, kot tudi na družbo države gostiteljice in na priseljence same. Gre torej za vprašanja, povezana z vključevanjem priseljencev v določeno družbo in za (ne)vzpostavitev medkulturnega dialoga. To pa so vprašanja, ki so še kako pomembna za področje narodnega vprašanja. Z raziskavo smo torej skušali ovrednotiti pomen ustanavljanja etničnih podjetij v okviru slovenskega gospodarstva, njihov potencialni doprinos k uspešnosti in kreativnosti podjetij, hkrati pa preučili možnosti uspešnejše integracije delovnih migrantov v slovenski prostor in vzpostavitev medkulturnega dialoga.

ANG

Migration is at the heart of the political debate in Europe and, for a few years now, has been one of the strategic priorities in the external relations of the European Union. This is reflected in numerous initiatives of the EU commission to science to address the issue, including putting a focus on migration themes in the Seventh Framework Programme, NORFACE and DAPFHE III programs.

In Slovenia, the interest of the state, society and branches of certain professions has also increased. The number of researchers, institutions and research dealing with migration issues is on the rise, but nevertheless some important issues have been insufficiently covered or even overlooked. One of those issues is most certainly the phenomenon of ethnic economy, which has a significant impact on the economy and society of the host country, as well as on the immigrants themselves. The issue is linked with the question of integration of immigrants into the host society and successful (or unsuccessful) promotion of the intercultural dialogue. These issues are most important for the 'nationality question' research field.

The research has therefore focus on identifying the consequences of setting up ethnic economies for the overall Slovenian economy, their potential contribution to successfulness and

innovativeness of companies, and to research the benefits of a more successful integration of labour migrants in Slovenia, thus potentially encouraging the intercultural dialogue.

10.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Neposreden pomen projekta za slovensko gospodarstvo in družbo je prav gotovo ugotovitev, kako etnična ekonomija vpliva na že obstoječe gospodarske panoge v Republiki Sloveniji. Prav tako pa smo skušali odgovoriti na vprašanje, kako etnična ekonomija s svojimi specifikami vpliva na politiko države blaginje. Na tem mestu se zastavlja tudi vprašanje integracije, ki je lahko bolj ali manj uspešna prav zaradi zaposlitvene politike posamezne države.

Neposredni pomeni projekta za gospodarstvo in družbo so lahko naslednji:

Informiranje državnih institucij, kot so Zavod za zaposlovanje, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Ministrstvo za notranje zadeve, o specifikah ustanavljanja in delovanja etničnih ekonomij.

Smernice in priporočila lahko učinkoviteje pripomorejo pri:

- Pomoči pri ustanavljanju etničnih podjetij
- Večji zaposlenosti, s čimer se manjša brezposelnost
- Širši, zanimivejši ponudbi dobrin in/ali storitev ter popolnitvi niš v gospodarstvu
- Bogatenju turistične ponudbe
- Večji konkurenčnosti in s tem izboljšanju ponudbe
- Preprečevanju marginalizacije določenih ranljivejših skupin
- Zaposlovanju težje zaposljivih skupin (starejši, priseljenci s slabim znanjem jezika)
- Izboljšanju določenih storitev na področjih, kjer te do tedaj še niso bile zastopane
- Uspešnejši integraciji delovnih migrantov v slovenski prostor in vzpostavitvi medkulturnega dialoga.

ANG

Direct impact of the research for the Slovenian economy and society is in obtaining the knowledge of how do ethnic economies influence the existent economic sectors in Slovenia and the mechanisms of the welfare state and its policies. Another issue that arises is the question of integration, which can be more or less successful, depending on the employment policies of individual states.

Direct impact of the project for the economy is as follows:

Informing and providing recommendations to the state institutions, including the Employment Service of Slovenia, Chamber of Commerce and Industry of Slovenia, Chamber of Craft and Small Businesses of Slovenia, Ministry of Labour, Family and Social Affairs and Ministry of Interior about specifics of setting up and functioning of ethnic economies. Guidelines and recommendations can efficiently contribute to:

- providing useful assistance in establishing ethnic businesses
- raising the employment levels
- ensuring enriched, more interesting supply of products and/or services and filling the niches in the existing economy
- enriching the Slovenian tourist offer
- raising competitiveness and thus improving the supply
- limiting marginalisation of certain vulnerable groups
- raising the employment levels of populations that face difficulties in finding a job (elderly, immigrants with deficient knowledge of the language)
- introducing and improving certain services that have so far not been available
- promoting successful integration of labour migrants into Slovenian society and encouraging intercultural dialogue.

11. Samo za aplikativne projekte in doktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE

	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Delno
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen

	Uporaba rezultatov	V celoti
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE

	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Delno
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Delno
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	

Komentar

Projekt smo zastavili kot aplikativni, saj smo s svojimi ugotovitvami in smernicami hoteli spodbuditi ustrezne institucije, da etnično podjetništvo razumejo kot pozitiven pojav, ki spodbuja gospodarstvo skozi ustanavljanje majhnih in srednjih podjetij. Tako smo dobre prakse, ki smo jih zbrali s pomočjo našega mednarodnega sodelovanja in nabor potreb, ki smo jih s pomočjo omenjenih anket in intervjujev zbrali s strani tujcev, ki so se v Sloveniji po veljavni zakonodaji odločili samozaposliti preko ustanovitve lastnega podjetja, v obliki priporočil poslali Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter Zavodu RS za zaposlovanje, Notranjemu in Zunanjemu ministrstvu, Ministrstvu za gospodarstvo, Uradu Republike Slovenije za manjšine in narodnosti ter Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Mestni občini Ljubljana in Občini Novo Mesto. Ob zaključku projekta pripravili tudi mednarodni posvet "Etnična ekonomija in Slovenci zunaj RS" kamor smo povabili predstavnike teh ustanov. Podaljšanje projekta nam je omogočilo, smo še naprej sodelovali z Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Sektorjem za gospodarsko diplomacijo Ministrstva za zunanje zadeve. Rezultat tega sodelovanja je recimo posvet »Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva« na Ptuj v začetku oktobra 2012. Sredi marca 2013 smo ob ponovnem zaključku projekta v Prešernovi dvorani SAZU še enkrat predstavili rezultate zainteresirani javnosti in povabljenim z že omenjenih institucij.

12. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!**Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja**

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☒	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☒	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☒	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☒	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☒	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☒	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij					

G.03.04.	Drugo:					
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01.	Dvig kvalitete življenja					
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja					
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave					
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti					
G.04.05.	Razvoj civilne družbe					
G.04.06.	Drugo:					
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura					
G.07.02.	Prometna infrastruktura					
G.07.03.	Energetska infrastruktura					
G.07.04.	Drugo:					
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

Našo raziskavo smo vključili tudi v več študijskih programov. Tako smo znanje našega projekta diseminirali v okviru mednarodnega študija European Master in Migration and Intercultural relations in rezultat je seminarska naloga o Etiopskih etničnih podjetnikih v Adis abebi. Na univerzi v Novi Gorici smo v okviru predmeta Kultura obmejnih regij in prostorov prav tako predstavili koncept etničnega podjetništva.

Glede na naše predstavitve na MOL-u in na Društvu za razvijanje prostovoljnega dela Novo Mesto, kjer smo predstavljali dobre prakse iz EU, je zraslo kar nekaj idej in možnosti, kako bi priseljence in njihove potomce lahko učinkoviteje samozaposlili. Nekatere ideje se je že vključilo v prijavo na projekt EU in je v zvezi z zaposlovanjem priseljencev kot način za učinkovitejšo integracijo.

Te projekti pa so pomembni tudi za lokalne skupnosti, ki so zaenkrat najaktivnejše pri spodbujanju Etničnega podjetništva.

Na državnem nivoju smo z dvema predstavitevami koncept in ideje predstavili zaposlenim na Zavodu za zaposlovanje, AJPES-u, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Statističnemu uradu Republike Slovenije, Uradu RS za manjšine in narodnosti, Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

13. Pomen raziskovanja za sofinancerje¹²

	Sofinancer		
1.	Naziv	Slovenska akademija znanosti in umetnosti (ZRS SAZU)	
	Naslov	Novi trg 1	

Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		52.763,70	EUR
Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		25	%
Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja			Šifra
	1.	Theorizing the potential of political economy and social economy approaches in studying the structure of ethnic economies	A.01
	2.	The Bosnian diaspora in Slovenia	A.03
	3.	Theorising immigrant/ethnic entrepreneurship in the context of welfare states	A.01
	4.	Predstavitev končnih rezultatov projekta "Etnična ekonomija" Izziv ali ovira za gospodarstvo v Sloveniji in EU.	B.01
	5.	Etnična ekonomija in Slovenci zunaj meja Republike Slovenije	B.01
Komentar		Na SAZU smo še posebej pozorni na znanstveno odličnost rezultatov, inovativne pristope, aplikativnost rezultatov v Sloveniji in tujini ter objave v tujini. Vse te kriterije je projekt izpolnil ter z nekaterimi celo presegel pričakovanja. Zato smo s sodelovanjem zelo zadovoljni.	
Ocena		Projekt je izpolnil zastavljene naloge ter objavil kar nekaj odmevnih člankov doma in v tujini. Dokazal je, da so rezultati znanstvenih projektov s področja družboslovja lahko tudi aplikativni. Tudi konference, na katerih so zainteresirani domači in tuji javnosti predstavili rezultate projektov so bile odmevne. Sodelovanje ocenjujemo kot odlično	

14. Izjemni dosežek v letu 2012¹³

14.1. Izjemni znanstveni dosežek

Po mednarodni konferenci "Etnična ekonomija in Slovenci zunaj meja Republike Slovenije" smo vsem zainteresiranim avtorjem ponudili možnost objave. Šest domačih in tujih avtorjev se je klicu odzvalo in nastali so članki za knjigo z naslovom "Etnično podjetništvo v Sloveniji in EU. Ker smo imeli na voljo kar nekaj časa, smo kvaliteto člankov izboljšali z dvema srečevani. Zaradi avtorjev iz tujine se je izid knjige zamaknil, vendar pa je knjiga v prelomu in bo izšla v maju 2013. Gre za prvo monografijo na to tematiko v Sloveniji.

14.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Mednarodni posvet "Etnična ekonomija in Slovenci zunaj RS", Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 4. 7. 2012.
(http://isim.zrc-sazu.si/sites/default/files/posvetisim_0.pdf)
Gre za mednarodni posvet o možnostih, ki jih etnično podjetništvo nudi Sloveniji ter Slovincem zunaj meja države Slovenije. Tuji avtorji so predstavili svoje raziskave s področja Etničnega podjetništva v svoji državi. Prisotni so bili številni slušatelji, ki so jih povabili s stani Inštituta za Slovensko izseljenstvo in migracije ter Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Sektorja za gospodarsko diplomacijo MZZ.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti in
umetnosti

Jure Gombač

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana	28.3.2013
-----------	-----------

Oznaka prijave: ARRS-RPROJ-ZP-2013/206

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevaljalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani agencije (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>). [Nazaj](#)

² Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite / prepišite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava

sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹³ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2013 v1.00

84-27-82-5F-15-64-CD-6D-E3-75-AB-FA-44-D7-65-97-F9-D8-29-DF

Znanstvena monografija “Etnično podjetništvo Sloveniji in EU

-

Strokovno - znanstveni posvet
»Etnična ekonomija« in Slovenci
zunaj RS

- http://www.zrc-sazu.si/sites/default/files/posvetisim_0.pdf